

Nr 30.

Ankom till riksdagens kansli den 6 maj 1943 kl. 1 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
garnisonspastorns i Boden avlöningsförmåner m. m.*

Genom en den 19 februari 1943 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 130, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden föreslagit riksdagen att godkänna de av föredragande departementschefen i propositionen föreslagna grunderna för avlöande av garnisonspastorn i Boden.

Under en följd av år bestreds förordnandet såsom garnisonspastor i Boden av kyrkoherden i Överluleå församling, vilken härför åtnjöt särskilt arvode av 4,200 kronor för år. I motion (I: 66) till 1936 års riksdag anfördes, bland annat, att med de krav, som måste ställas på den andliga vården vid garnisonen — icke blott den rent religiösa utan även den kulturella — befattningen icke på ett tillfredsställande sätt kunde uppehållas såsom bisyssla. En särskild prästman, som helt ägnade sig åt verksamheten vid garnisonen, vore av behovet påkallad. För detta ändamål vore emellertid det arvode, som stode till förfogande, alltför lågt, varför en höjning begärdes med 1,800 kronor till 6,000 kronor. Riksdagen beslöt i enlighet härmed.

Förutom det av 1936 års riksdag bestämda arvodet, 6,000 kronor, utgår till garnisonspastorn i Boden kallortstillägg med 240 kronor för år samt dyrtidstillägg enligt de grunder, som gälla för befattningshavare i statens tjänst med reglerad avlöning, ävensom kristillägg.

Enligt lag den 15 maj 1942, nr 236, angående ändring i vissa delar av lagen den 30 augusti 1932 om kyrkofond, vilken förstnämnda lag, såvitt nu är i fråga, trätt i kraft den 1 juli 1942, skola av kyrkofonden utgöras anslag, som Konungen enligt av riksdagen godkända grunder bestämmer för avlöande av i fredsorganisationen vid försvarsväsendet anställda präster. Till följd härav har Kungl. Maj:t genom beslut den 30 juni 1942 föreskrivit, att avlöningen till garnisonspastorn i Boden skall från och med sistnämnda dag tills vidare bestridas ur kyrkofonden i stället för, såsom dittills, från anslag under fjärde huvudtiteln.

I skrivelse den 19 januari 1942 har *garnisonspastorn i Boden Victor Svedberg* anhållit, att de till tjänsten hörande löneförmånerna måtte ökas och garnisonspastorn i lönehänseende likställas med komminister i Överluleå församling, om möjligt med retroaktiv verkan från och med den 1 januari 1942.

Å sid. 2—5 i propositionen lämnas en redogörelse för *dels* de skäl, som av Svedberg åberopats till stöd för ansökningen, *dels* de åligganden som enligt av kommandanten i Bodens fästning fastställd instruktion åvila garnisonspastorn och *dels* innehållet i de över ansökningen avgivna yttrandena, till vilken redogörelse utskottet hänvisar.

I propositionen anför *föredragande departementschefen, statsrådet Bagge*:

»Såsom av det föregående framgår, höjdes arvodet vid tjänsten såsom garnisonspastor i Boden av 1936 års riksdag från 4,200 kronor till 6,000 kronor. Härvid avsågs, att befattningen skulle omregleras till huvudsyssla. Förutom detta årsarvode utgår såsom förut nämnts till garnisonspastorn kallortstilllägg med 240 kronor för år samt dyrtidstilllägg enligt de grunder, som gälla för befattningshavare i statens tjänst med reglerad avlöning, ävensom kristilllägg. Garnisonspastorns sammanlagda löneförmåner uppgå, utan avdrag för pensionsavgifter, för närvarande till 8,960 kronor för år.

Sedan garnisonspastorns arvode fastställdes av 1936 års riksdag, har hans arbetsbörda avsevärt ökats, och det kan förväntas, att den, även sedan nuvarande, med den förstärkta beredskapen sammanhängande förhållanden upphört, kommer att bli väsentligt större än man vid den senaste löne regleringen hade anledning att räkna med. En förbättrad löneställning för innehavaren av denna ansvarsfulla befattning framstår därför enligt min mening såsom naturlig. Kommandanten i Bodens fästning, chefen för armén, domkapitlet i Luleå och arméförvaltningens civila departement ha tillstyrkt bifall till tjänst innehavarens hemställan, att garnisonspastorn i lönehänseende i stort sett likställas med komministrarna i Överluleå församling, vilka åtnjuta reglerad maximilön (5,000 kronor). Kammarkollegiet har däremot föreslagit en något lägre avlöning. Enligt kollegiets förslag skulle det nuvarande arvodet höjas från 6,000 kronor till 7,200 kronor eller med 1,200 kronor. Då kollegiet emellertid samtidigt föreslår, att kallortstilllägg i fortsättningen ej skall utgå till garnisonspastorn, utgör den föreslagna höjningen av arvodet endast (1,200 — 240 =) 960 kronor. Härjämte är att märka, att enligt kollegiets förslag dyrtidstilllägg i fortsättningen skall utgå enligt för församlingspräster gällande grunder, d. v. s. med ett procenttal, som är tre enheter lägre än det för honom nu gällande. Detta inverkar jämväl på kristilläggsunderlagets storlek. Den av kollegiet föreslagna löne regleringen innebär därför, att garnisonspastorns löneförmåner skulle med nära 1,900 kronor understiga motsvarande till komministrarna i Överluleå församling utgående förmåner.

En reglering enligt kammarkollegiets förslag synes mig icke i tillräcklig utsträckning tillgodose de i det föregående anförda synpunkterna, och jag före-

slår därför, att arvodet till garnisonspastorn bestämes till 7,600 kronor för år, d. v. s. 400 kronor mer än enligt kammarkollegiets hemställan, samt att dyrtids- och kristillägg må utgå å arvodet för tid, då sådana tillägg åtnjutas av församlingspräst, och efter de grunder, som äro eller kunna bliva bestämda för sådan präst. Kallortstillägg torde efter lönereglerngens genomförande ej böra utgå. Beträffande garnisonspastorns avlöningsförmåner under tjänstledighet torde böra tillämpas de grunder, som i sådant avseende äro eller må varda bestämda för församlingspräst. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de bestämmelser, som i berörda och liknande avseenden må finnas erforderliga. Jag förutsätter, att de medel, som vid garnisonspastorns tjänstledighet m. m. erfordras för avlöning av vikarie, skola i likhet med tjänst innehavarens avlöning bestridas ur kyrkofonden. Den av mig förordade lönereglerngen torde böra genomföras från och med den 1 juli 1943.»

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 130, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 6 maj 1943.

På första lagutskottets vägnar:

N. GÄRDE.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Gärde, Wagnsson, Karl Emil Johanson, Branting, Eskhult, Linnér, Ahlkvist* och *Olofsson*;

från andra kammaren: herrar *Hedlund* i Östersund, *Ryberg, Berg, Lindberg* i Stockholm*, *Larsson* i Hede, *Landgren, Nilson* i Eskilstuna* och *Andersson* i Mölndal.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.